

Kiswahili paper 1

JulaiAgosti 2026

Mwongozo

1Sura ya memo izingatiwe

Huwanaanwanijinsiifuatavyo.

- (a) Ianzekwaneno “MEMO” likiwakatikatimwakaratasi
- (b) Iwenamarejeleo
- (c) Ionyeshearifainakotoka
- (d) Ionyeshearifainakokwenda
- (e) Iwenamada
- (f) Baadayamadanitarehe

MfanowaAnwani:

MEMO

REJ:

KUTOKA: Raisi

KWA: Mawaziriwote

MADA: Madharayaufisadiwizarani

TAREHE: 16 Juni, 2023

HOJA

- (i). Maendeleoyanchiyatadidimianchini
- (ii). Utendakaziwizaraniutakuwachini
- (iii). Pengokatiyamaskininamatajirilitaendelekupanuka
- (iv). Nchiitaendeleakumaskinikazaidi
- (v).

KatikaWizarayaafyaufisadiukiendelezwamadawayatapunguahospitalinihiivyomaskinikukosakukidhimahit ajiyatiba.

- (vi). Kukosekanakwauhurinahakihawakatikautezewahakiikiwakutakuwepokularushwa.
- (vii). Katikasektayaajira, waliohitimukunyimwavibaruanakazi, marafikinawanafamilianawakubwapekeendiowanaoajiriwa/huwavunjamoyo.
- (viii). Wafanyakazikutolipwamarupurupuyaonakucheleweshwamishahara.
- (ix). Wananchikukosamaji, helazamiradizinapofyonzwaitasababishamiradikukwama.
- (x). Raslimaliyanchiitanyakuliwanawachacheuongozinihivyokusababishaugavi wake kutokuwasawa.
- xi) Huchangiautegemezi/ukupeutakaowafanyakuwawavivukujipania.
- xii) Vijanakukosanafasiyakuendeleza /kuimarishavipawa/talantazao.
- xii) Huchocheautenganokwamisingiyaukabila /utabaka.

2.0 Mwanafunziaelezenamadhulumakatikandoainavyoathirielimuyawatoto

Baadhiyahojani:

- (i) Watotokusongwanamawazohivyokutokuwanaumakinikatikamasomoyao/kuathirikakisaikoloji a
- (ii) Wazazikukosakulipakaroyawanaowakatiufaa, hivyokusababishawaokutumwanyumbani
- (iii) Kusababishakuwepokwaupwekeambaounasambaa, hadikusabishauhusianokatiyaonawaalimukutojengekakwahivyomasomoyaokurudichini.
- (iv) Wasiwasi au wogahuutawafanyawatotokutozingatiamasomoyaoipasavyohivyohamuyamasomokurudichini.
- (v) Kuwanaalamazachinikatikamitihaniyao, wataonamasomokuwamagumukwao.
- (vi) Watakuwanamitamohasikuhusuelimu, kwakuwamazingirayanyumbaniyamejaamizozokilawakati.
- (vii) Wanafunzi / watotokuachashulekwakuwawazazihawatakuwanahamuyakufuatiliasomoyao.
- (viii) Husababishamaafakatikajamiikama vile mauaji
- (ix) Huchagiamatumiziyadawazakulevya
- (x) Huchagiachukinahasirakwawaathiriwa

3. HiiniinshayaMethali.

- (i). Kisakilengepandembilizamethali
- (ii) Maanayamethalihiinikwamba;

Iwapoumeshindwakupikausililaumujiko la kunikuwalinamoshimwingi.

Kwahivyosihekimamtukusingizialisilohusikakwakushindwakwakekutekelezajambofulani.

(iii) Kisachawezakuhusu;

- (a) Mwanafunzikuwalaumu au kusingiziawalimu wake kwakutofaulukwakekwamtihani
- (b) Mtuyeyoteyuleanaposhindwakutekelezawajibufulani, husingiziawenzakekwakutofanikiwakwake.
- (c) Hakiki visa vyawatahiniwa.

4.Hii niinshayamdokezowakumalizia

Mtahiniwaatungekisakinachooananamdokezowakumalizia

Kisachawezakuhusu:

- (i) Mauwajiyaunyamayaliyotokea
- (ii) Wiziwakimabavukishawaathiriwawakajeruhiwa
- (iii) Ubakaji

